

Forsamling indstillet, dog saaledes, at den blev afholdt efter det Klokkeslet, da Politimesteren ansaa det for at være tilladeligt. Men i Genhold til Skrivesen indgik vedkommende Præst med Andragende til Aarhus Stiftamt, i hvilken han fremstiller Sagen og vedlægger som ønsket Herredsfogdens Skrivelse med det omhandlede Forbud, og anmoder Stiftamtet om at afgive sin Erklæring, for at Forbudet kunde blive hævet. Denne Skrivelse er af 11te December 1874. Smidlertid hengik Vinteren, og da Sommeren kom, var det ikke saa presserende for de Vedkommende at faae Forbudet hævet, da det da var mindre vanskeligt at afholde disse gudstjenstlige Forsamlinger paa et senere Klokkeslet om Dagen. Men da Sommeren ogsaa hengik, uden at der indløb noget som helst Svar fra Stiftamtet, og Vinteren 1875, indeværende Vinter, nærmede sig, saaledes at Ønsket om at kunne afholde Forsamlingerne tidligere paa Dagen kom frem med forøget Styrke, henvendte Præsten sig direkte til Justitsministeriet i en Skrivelse af 7de Oktober 1875, i hvilken han atter fremstiller Sagens Gang, og da han intet Svar havde faaet fra Stiftamtet, anmoder han Justitsministeriet om at foranledige dette Forbud hævet, idet han ikke kan se, at det kan forenes enten med Helligdagsanordningens Bestemmelser eller ligefrem med Grundloven. Da der imidlertid heller ikke paa denne Skrivelse indløb noget Svar fra Justitsministeriet, har Manden henvendt sig til mig med Oplysning om dette Forhold for at frentkalde en Forespørgsel desangaaende, da en saa sen Behandling fra Overørighedernes Side kunde synes at tyde paa, at der i selve Ministeriet hylbedes Anskuelse, der kunde gjøre saadanne Forbud tilstedeliggende. Jeg nærer nu ingen Tvivl om, at den høitærede Justitsminister ikke vil kunne give den paagjældende Netsbetjent Medhold i hans Optraeden, men ikke desto mindre finder jeg dog Anledning til at fremdrage denne Sag ikke alene for det paagjældende Forbuds Vedkommende, men ogsaa fordi der synes i en ikke tilbørlig Grad at være taget Hensyn til de Skrivelser, som den vedkommende Mand altsaa i Løbet af Aar og Dag har indgivet saavel til Stiftamtet som til Justitsministeriet. Efter at jeg saaledes har fremstillet Sagen og mindet om, at den paaberaabte § 12 i Forordningen af 26de Marts 1845 handler om offentlige Forsamlinger, forsaavidt det er Foredrag og Forelæsninger, og der vel neppe vil være delte Meninger om, at derved ikke kan forstaas saadanne gudstjenstlige Handlinger, der ved Lov om Sognebaands Løsning udtrykkelig ere godkendte som folkekirkelig Gudstjeneste, skal jeg slutte med at rette den Forespørgsel til den høitærede Justitsminister:

„Anser Justitsministeren gudelige Forsamlingers Afholdelse Søndag Formiddag ved en Præst i Folkekirken for hans Sognebaandsløseres for utilstedeligt?“

Justitsministeren (Mellermann): Først kan jeg ganske kort besvare det Spørgsmaal, som den ærede Interpellant har stillet, derhen, at jeg ikke anser det for utilstedeligt, at den Slags Forsamlinger holdes om Søndagen. Jeg for min Part nærer ingen Tvivl om, at Helligdagsanordningen ikke kan være til Hindrer for, at der afholdes Forsamlinger af denne Karakter, saameget mere som der i nærværende Tilfælde, saa vidt jeg kan skjønne, endog var Tale om ligefrem Gudstjeneste, idet det, der skulde foregaa, jo bestod i Prædiken og Psalmesang. Med Hensyn til det enkelte Tilfælde, som har foranlediget denne Forespørgsel, vil jeg dog finde mig foranlediget til at give nogle Oplysninger om Sagens Gang. Det er ganske rigtigt, at der under 11te December 1874 indkom den omtalte Besværing fra Pastor Konradsen, og under 22de Januar 1875 blev Kultusministeriet hørt, idet nemlig den daværende Justitsminister tog den Beslutning, at han, førend han afgjorde Sagen, ønskede at høre Kultusministeriets Erklæring om den. Iaa Kultusministeriet indløb der ikke noget Svar førend nu for ganske nylig, idet der nemlig i Oktober Maaned ganske vist indkom en Erindringskrivelse fra Præsten, som ogsaa strax blev befordret videre til Kultusministeriet, men som jeg for Øvrigt dengang ikke lagde videre Mærke til, efter som den ikke gav Anledning til anden Expedition i Ministeriet end en Erindringskrivelse til Kultusministeriet. Nu, da Sagen er bragt offentlig frem, har jeg paany foranlediget, at Kultusministeriet har udtalt sig, og den 14de denne Maaned fik jeg Kultusministeriets Svar, som gaar ud paa, at Ministeriet ikke finder, at Helligdagsanordningen er til Hindrer for de omtalte Møders Afholdelse, men at man i Øvrigt har indledet en Korrespondence med Pastor Konradsens nærmeste Joresatte, Biskoppen over Aarhus Stift, angaaende det Spørgsmaal, hvor vidt Afholdelsen af saadanne Forsamlinger er forenelig med den indre kirkelige Orden, angaaende hvilket sidste Spørgsmaals Udfald der endnu ikke foreligger Noget for mig, ligesom det heller ikke vedkommer mig som Justitsminister. Men Kultusministeriet var altsaa af den Mening, at der ikke kunde være Tale om, at Helligdagsanordningen er til Hindrer for disse Forsamlingers Afholdelse, og at som Følge deraf det af Politimesteren gjorte Forbud var uhjemlet. Denne Skrivelse fik jeg den 14de Marts, og den 15de Marts tilfrev jeg Politimesteren om at hæve Forbudet. Dette er i Grunden Alt, hvad jeg tror at behøve at meddele i Anledning af den foreliggende Forespørgsel.

Bøffen: Det kan ikke Andet end tilfreds stille mig som Forespørgger, at Forespørgslen, saa vidt jeg skjønner, har givet Anledning til denne Sags Optagelse og Gjennemførelse i den Retning, som man maatte finde ønskelig; men der staar jo endnu et Spørgsmaal tilbage, som den høitærede